

MARIT
TÖRNQVIST

JOHANNES
VERMEER
PRIJS 2024

Johannes Vermeerprijs 2024 naar illustrator en kinderboekenschrijver Marit Törnqvist

De Johannes Vermeerprijs 2024 is toegekend aan illustrator en kinderboekenschrijver Marit Törnqvist. De jury, onder voorzitterschap van Marise Voskens, heeft haar unaniem voorgedragen. Törnqvist ontvangt de prijs vanwege haar uitzonderlijke artistieke vermogen om universele emoties in taal en tekeningen te verbeelden, en dicht bij de belevingswereld van de lezer te brengen. De toewijding waarmee Törnqvist in haar oeuvre een veilige ruimte creëert voor uiteenlopende grote thema's, en ieders perspectief met pen en penseel verwelkomt en omarmt, is van grote verdiepende waarde voor jong en oud. De Nederlandse staatsprijs voor de kunsten, ingesteld door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, wordt op maandag 4 november 2024 in de Nieuwe Kerk in Den Haag uitgereikt door Eppo Bruins, minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Universeel

Als illustrator en schrijver is Marit Törnqvist een meester in het oproepen van universele emoties in woord en in beeld. Haar invoelende teksten gaan vaak onnadrukkelijk over grote thema's als identiteit, geluk, liefde, eenzaamheid, afscheid en migratie. Haar zinnen zijn helder en raak. Haar illustraties sluiten daarbij aan en schetsen situaties en gevoelens, niet alleen in kleur en in het spel met licht en donker, maar ook in gelaagdheid en in sfeer. "Het werk van Marit ademt een vrije en open manier van denken, sociale bewogenheid en een liefde voor de kleine en grote mens. Ogenscheinlijk eenvoudig, altijd herkenbaar en treffend, soms verlangend, dan weer surrealistisch, altijd schitterend", aldus de jury.

Verbeelding

Het internationaal gelauwerde oeuvre van winnaar Törnqvist kenmerkt zich door de overtuigingskracht van sfeer en verbeelding. Tekeningen en taal spelen met elkaar. Dat wat niet wordt beschreven, wordt getekend. En andersom. Haar werk voelt nabij, misschien wel juist vanwege de vaak alledaagse taferelen en diep persoonlijke vragen en gevoelens die aan de orde komen. Tijdloos, en toch ook heel erg 'van nu'. Op een bescheiden manier is het genereus en getuigt het van lef. "Steeds weer opnieuw schept Törnqvist een geborgen ruimte die troost en ontroert, en verbeeldt zij de kracht van zelfredzaamheid. Liefdevol toont zij kinderen het leven in al zijn facetten en biedt zij hen kleine ankers voor alledag in soms woelige tijden", aldus de jury. De door haar geschreven en geïllustreerde boeken hebben prestigieuze prijzen ontvangen en zijn in vele talen over de hele wereld verschenen. Ook haar illustraties voor boeken van onder meer Astrid Lindgren en Toon Tellegen en haar ontwerp voor Junibacken in Stockholm,

het kindermuseum over het werk van Astrid Lindgren, zijn veelvuldig internationaal bekroond.

Engagement

Het kunstenaarschap en het multidisciplinaire oeuvre van Törnqvist getuigen van inlevingsvermogen en een oog voor ieders kwetsbaarheid, zowel die in jezelf en de naaste omgeving als in de wereld. Het engagement van haar oeuvre vertaalt zich in verbinding: het nodigt uit tot dialoog en biedt toegang tot andere perspectieven. De jury is onder de indruk van de sociale stem waarmee Törnqvist haar lezers aanraakt en van haar inzet voor projecten rondom leesbevordering, vaak voor en met kinderen in de knel. Zo stelde zij een bloemlezing samen van in het Arabisch, Farsi, Turks, Somalisch, Tigrinya en Koerdisch vertaalde Nederlandse kinderliteratuur. Daarvan werden tienduizend exemplaren in asielzoekerscentra uitgedeeld als welkomstgeschenk aan kinderen die zo in hun eigen taal konden lezen. In Iran begeleidt zij jonge illustratoren en is zij nauw betrokken bij het boekenproject Read with Me.

Kinder- en jeugdliteratuur

Het is voor het eerst dat de Johannes Vermeerprijs wordt toegekend aan een kunstenaar die zich primair richt op kinderen en jeugd. De Nederlandse kinder- en jeugdliteratuur heeft nationaal en internationaal een grote reputatie. Het werk van Marit Törnqvist representeert de kracht waar de Nederlandse kinderliteratuur om bekend staat: een volwaardige en vernieuwende kunstvorm waarin voor kinderen uitdagende en soms controversiële thema's niet worden geschuwd, zoals genderidentiteit, klimaatcrisis, racisme en oorlog. De keuze van de jury toont erkenning voor deze positie in het Nederlandse kunstenveld en voor het maatschappelijke belang van cultuureducatie.

Te zien

Ter gelegenheid van de uitreiking van de Johannes Vermeerprijs presenteert het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een selectie van het werk van de prijswinnaar in de OCW-etalage. De tentoonstellingsruimte bevindt zich direct naast de ingang van het ministerie aan de Rijnstraat 50 te Den Haag en is vrij toegankelijk. De presentatie over het werk van Marit Törnqvist is te zien vanaf 4 november 2024 tot eind april 2025.

Over de prijs

De Johannes Vermeerprijs is de Nederlandse staatsprijs voor de kunsten. De winnaar kan het daaraan verbonden bedrag van 100.000 euro besteden aan een speciaal project binnen het eigen werkterrein. De Nederlandse regering heeft de prestigieuze prijs in 2008 ingesteld om uitzonderlijk artistiek talent te eren en te stimuleren. De organisatie van de prijs is in handen van de zes rijkscultuurfondsen met het Mondriaan Fonds als penvoerder en kan worden toegekend aan in het Koninkrijk der Nederlanden werkende en/of wonende kunstenaars uit alle artistieke disciplines. De prijs werd eerder uitgereikt aan Tania Kross, Arnon Grunberg, Natasja Kensmil, Rineke Dijkstra, Ivo van Hove, Janine Jansen, Iris van Herpen, Steve McQueen, Michel van der Aa, Irma Boom, Rem Koolhaas, Marlene Dumas, Erwin Olaf (†), Alex van Warmerdam en Pierre Audi. De jury bestaat dit jaar uit Marise Voskens (voorzitter), Ted Brandsen, Margot Dijkgraaf, Afaina de Jong en Bas Kusters.

Noot voor de redactie, niet voor publicatie:

De jurybegeleiding en algehele coördinatie van de Johannes Vermeerprijs is in handen van de zes rijkscultuurfondsen, met het Mondriaan Fonds als penvoerder. De productie van de prijsuitreiking wordt verzorgd door LUSTR. Neem voor mediaverzoeken svp contact op met The Publicity Company, Trix van Alphen: trix@publicity.nl of 020 612 7000. Voor meer informatie over de Johannes Vermeerprijs zie www.johannesvermeerprijs.nl